

Genesis

Auteur/Ontstaan:

Dit is het eerste van de vijf boeken van Mozes, het Pentateuch (de vijf rollen), ook wel de Thora (instructies) genoemd. Het is geschreven door Mozes rond 1500 voor Christus. Omdat Genesis eindigt 400 jaar voor zijn geboorte heeft Mozes waarschijnlijk terug moeten grijpen naar de mondelinge traditie in de vorm van verhalen en genealogieën om deze op te schrijven. Hoofdstuk 1:1-2:3 is daarop een uitzondering omdat alleen God daarbij aanwezig was. Zeer waarschijnlijk heeft God dit gedeelte zelf aan Mozes geopenbaard of zelfs gedicteerd (Psalm 103).

Thema:

Met zijn Hebreeuwse titel 'In het Begin' in het Grieks vertaald met Genesis of 'Oorsprong' is Genesis het echte begin van de Bijbel. Het is het begin van o.a. het heelal, de aarde, het leven, seks en huwelijk, de offers, het kwaad, steden en culturen en de uitverkiezing van Israël in de persoon van Abraham, Izaäk en Jakob. Maar de eerste woorden 'In het begin God' vertellen ons dat God er al was voordat de schepping begon en dat God dus geen begin heeft. Zonder Genesis zou de rest van de Bijbel en de centrale positie van Israël daarin niet te begrijpen zijn. Het vertelt ons waarom de God van het heelal de God van Israël is en waarom de God van Israël de God van het heelal is. Hoofdstukken 1-11 gaan over Gods handelen met de hele wereld terwijl hoofdstukken 12-50 inzoomen op Gods uitverkiezing van de familie van Abraham. Het algehele beeld van Genesis is dat God de mens steeds weer een kans geeft maar dat hij het telkens weer verprutst. Doordat de mens zelf wil kunnen bepalen wat goed en slecht is, heeft hij een goede wereld slecht gemaakt en is een slaaf geworden van de zonde en de duivel. Maar er is hoop, een verwonde redder (het zaad van de vrouw) zal komen om het kwaad te verslaan. Genesis spreekt al van de Heer Jezus in beelden of voorafschaduwingen: Christus is de tweede Adam, Hij is het zaad van de vrouw die de kop van de slang vermorzelt, Isaak die geofferd wordt, Jozef die na een vernedering verhoogd wordt en zijn familie en de hele wereld redt. Daarom kon de Heer Jezus aan de Emmaüsgangers vertellen alles wat over Hem geschreven stond, beginnend bij Mozes en de profeten (Lucas 24:27).

Interessant: De hoofdstukken 1-11 zijn te reconstrueren uit de beeldtaal van China.

<http://www.morgenster.org/genesis.htm> (website van Kees Noorlander).

Hoofdstukken 1-11	
Hoofdstukken 1-2 (Goede schepper)	
<u>De schepping 1:1-2:7</u>	<u>Bijzonderheden</u>
Dit heel bijzonder gedeelte is waarschijnlijk door God aan Mozes gedictieerd. God (Elohim, het drievoudige meervoud van El) is zelf het onderwerp en komt dan ook 35 keer voor. Hij stelt zich hier voor als de drie-enige God. Ook de uitdrukking "Laat ons ..." wijst hierop. Dit gedeelte wordt gekenmerkt door drie getallen die steeds terugkomen nl. het getal 3 (Wat God is), 7 (het volmaakte getal) en 10 (getal van de volledigheid). 3 keer schiep God iets uit niets, roept hij iets bij naam en zegent Hij iets. 7 keer zag God dat het goed was, de scheppingsweek bestaat uit 7 dagen, de eerste en laatste 3 verzen in het Hebreeuws bestaan uit 7 woorden. God spreekt hier de eerste 10 Geboden uit.	De week van zeven dagen en de sabbat zijn onbekend tot aan Mozes. Je leest hier niet over in de rest van Genesis. De sabbat, de rustdag van God na de schepping, wordt pas in de wet van Mozes ingevoerd. Dit wijst erop dat de scheppingsweek aan Mozes door God is geopenbaard. Het Hebreeuwse woord voor dag heeft zowel de betekenis van een periode (de dag van paard en wagen) als van een dag van 24 uur. De dagen in Genesis kunnen zowel periodes, menselijke dagen (van 24 uur) als goddelijke dagen zijn (als duizend jaar) of instructie dagen (God openbaarde de schepping aan Mozes in 7 instructiedagen).
Hoofdstukken 3-11 (De zondeval en gevolgen)	
<u>Eden ons eerste thuis 2:8-3:24</u>	<u>Kain & Abel & andere zonen 4:1-26</u>
We zien hier dat Adam Mens betekent. Ook zien we dat de slang Eva de waarheid laat betwijfelen "is het echt zo"? Jezus wordt als verlosser vers 15-16 benoemd, "vijandschap tussen u en de vrouw ". Dit voorspelt tevens de maagdelijke geboorte van Jezus want zonde erven we van Adam.	Hier lezen we over de moord van Kain op Abel. Kain bracht als offer vruchten van de aarde: beeld van onze eigen werken, en het aardse. Omdat de aarde na de zondeval was vervloekt, bracht ze alleen door de inspanningen en het zweet van de mens vruchten voort. Hierna lezen we dat Kain wordt gemerkt met teken en werd vader van Henoeh. Lamech, in de lijn van Kain, schepte op, zeventig maal zevenmaal zal hij worden gewroken. Een andere zoon van Adam, Seth betekent zetting, hij kreeg zoon Enos en Toen begon men de Naam van de Heere aan te roepen.

Noahs Ark en waarom die gebouwd is 5:1-10:32

We lezen in vers 1 dat Adam geschapen is naaar gelijkenis van God echter in vers 3 wordt benoemd dat Adam een zoon verwerkte naar zijn gelijkenis. We zien hier dus dat de eerste mens is geschapen naar Gods gelijkenis maar na de zondeval zijn we in de gelijkenis van Adam (dus niet meer volledig naar Gods beeld). We lezen ook dat enoch, voorvader van Noach, die werd op 365-jarige leeftijd 'door God weggenomen. Noach kreeg hierna drie zonen, Sem, Cham & Jafeth. In hoofdstuk 6 lezen we over Gods zonen (Nephilim) en in hoofdstuk 7 komt de vloed naar voren, waarbij van alle reine dieren 7 paar werden meegenomen en toen werden 'alle bronnen van grote watervloed opengebarsten en de luizen van de hemel opengezet'. Uiteindelijk kwam de ark terecht in Ararat en een bijzondere vers: 8:21: de gedachtespels van het hart van de mens zijn immer slecht van zijn jeugd af. Ook maakt God een verbond met de Noach om de aarde nooit meer te laten overstromen met de Regenboog als teken. Daarna lezen we over een dronken Noach die Kanaän vervloekt omdat hij hem niet bedekte. Cham kreeg als zoon Cusj, en hij vervolgens Nimrod: Jager en geweldenaar, groot koninkrijk, de eerste machthebber op aarde.

Toren van Babel & gevolgen 11:1-32

De toren werd gebouwd in Sinear. Babel betekent verwarren (de taal van heel de aarde werd verward. Vanuit de bloedlijn van Sem kwam Terah, die als zonen Abram, Nahor & Haran (stierf in Ur tijdens leven van vader) en had Lot verwekt). Abram krijg Sarai als vrouw en Nahor, Milka.

Hoofdstukken 12-50

Hoofdstukken 12-36 God van Abraham v. (Lot) -Isaak v (Ismaël) - Jacob v (Ezau)

Gehoorzaamheid Abraham 11:27-12:20

Abraham ging uit zijn land, zijn familiekring en zijn huis van zijn vader naar het land dat God hem zou wijzen. Aan Abraham werd beloofd: ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal ik vervloeken en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegd worden. Abraham liegt dat zijn (half)zus Sarai niet zijn vrouw is maar strafte de farao.

Abraham & Lot discussiëren over land 13:1-17

We lezen dat Lot voor zichzelf koos en ging naar de Jordaanvlakte en zette zijn tenten op bij Sodom. Abraham ging naar Hebron
In vers 14-15 lezen we: Abraham kijkt naar alle richtingen en kreeg de belofte dat al dit land voor zijn nageslacht zal zijn. Zijn nageslacht zal zijn als het stof van de aarde.

Lot's keuze & gevolgen 14

4 koningen vochten en veroverden 5 koningen over de vlakten van Jordanië (Sodom & Gomorra). Lot dacht dat hij goed had gekozen voor dit stuk land, maar werd gevangengenomen. Abraham wordt als Hebreeuw aangeduid en vecht met 300 man tegen 4 koningen en bevrijdt Lot en de inwoners van Sodom & Gomorra. Abraham ontmoet Melchizedek, koning van Salem, een hogepriester die bracht brood & wijn. Verder hoefde Abraham niets

Hagar, Ismael en Gods belofte aan Abraham 15-17

De belofte aan Abraham wordt gegeven dat zijn nageslacht zo talrijk zal zijn als de sterren aan de hemel. We lezen in vers 15:6 dat Abram gelooft in de HEERE en daardoor ontving hij gerechtigheid. Wel zouden zijn nakomelingen 400 jaar vreemdelingen in een ander land zijn. Sarah wordt veracht door Hagar die werd weggestuurd. Hagar keerde terug en baarde Ismael (wilde ezel en zijn hand zal tegen allen zijn, zal wonen tegenover zijn broeders). Abram werd hier officieel hernoemt tot Abraham 'Want ik zal u vader van een menigte van volken maken'. In vers 7 lezen we dat het verbond met Abraham en eeuwig verbond is om tot een God te zijn. In vers 12-14 lezen we dat de besnijdenis op de 8e dag (verbond in vlees) moet gebeuren. Als je niet bent besneden wordt je afgesneden van het volk. Geloof en werken dus voor de Joden of niet?
-Sarai baart een zoon, Isaak, en wordt Sara. God zegent Ismael, hij zal worden tot een groot volk met 12 vorsten, maar Zijn verbond zal doorgaan met Isaak.

Abraham & Engelen 18

We lezen hier over 3 mannen/engelen die een belofte voor een zoon komen geven aan Adam. Sara lachte en ontkende en dit werd gehoord door de engelen. Echter Jezus zegt ons: "De dingen die onmogelijk zijn bij de mensen, zijn mogelijk bij God." (Lucas 18:27). Abraham spreekt met God over de rechtvaardigen in Sodom & Gomorra

Sodom & Gomorra 19

Twee Engelen komen in de stad naar Lot en omsingelden zijn huis en de inwoners wilden gemeenschap met de engelen, maar Lot bood zijn dochters aan. De schoonzoons geloofden Lot niet en ging met vrouw en dochters mee uit de stad. Lot aarzelde, echter de HEERE wilde hem sparen ze mochten echter niet achteromkijken. Lot wilde hierna niet naar het bergland vluchten vanwege onheil. We lezen in vers 24 over Zwavel en vuur uit de Hemel door de HEERE maar de HEERE was ook op aarde (3 eenheid vers). Om nageslacht te geven aan Lot hebben zijn dochters gemeenschap met Lot (dronken). Hieruit zijn de Moabieten & Ammonieten voortgekomen.

Hoe Abraham Isaak teruggaf aan God 22:1-20

-Geen lam maar een ram werd geofferd
-Isaak was waarschijnlijk rond de 30 jaar oud,
-Test van God of Abraham God vrezend was? Of had Abraham Isaak meer lief dan God?

Ismael de jager & Izak 20 – 21:21

-Abraham trok naar Gerar, Abimelech, koning kreeg een droom over Sara
-Abraham is een profeet vers 7
-Abraham liegt weer over zijn vrouw
-Izak betekent lachen, maar Ismael was aan het spotlachen
-Hagar in Berseba zonder water mag zag door de Heer een put en Ismael werd een jager in de woestijn

Hoe Abraham voor Isaak een vrouw vond 23:1-25:18

Abraham wilde geen vrouw van de Kanaänieten voor Isaak. God stuurt een engel uit naar Mesopotamië (huidig Irak/noordoost Syrie) en vond Rebekka dochter van Nahor als vrouw voor Isaak. Nadat Sarah was gestorven nam Abraham een nieuwe vrouw, Ketura. We lezen dat net als Sarah, Rebekka ook onvruchtbaar was, echter de HEERE liet zich verbidden door Isaak. God spreekt over 2 volken/naties in de buik van Rebekka. Een zal sterker zijn dan de andere. Ezau wat haar betekent werd geboren en Jakob, wat hiel betekent. Eerstgeboorterecht van Ezau voor linzensoep verruild aan Jakob.

Hoofdstukken 26 Isaak	
Hoofdstukken 27-36 Jakob	
<u>De control freak en bedrieger wordt bedrogen en gebroken</u>	<u>Bijzonderheden</u>
<p>27: Jakob steelt de eerstgeboren zegen van Isaak op aandrang van Rebekka en moet vluchten voor Esau naar Haran.</p> <p>28: Tegelijk stuurt Isaak Jakob weg naar zijn familie in Haran om daar voor zich een vrouw te zoeken. Hij geeft hem de zegen van Abraham mee. Onderweg overnacht Jakob in Luz maar hernoemt het tot Betel (huis van God) omdat de God van Abraham en Isaak hem daar ontmoet en zegent: Je zult een groot volk worden, het land in bezit nemen en Ik ben met je om je te bewaren. Als antwoord richt Jakob een steen op en belooft dat de Here hem tot God zal zijn en hij een tiende zal schenken van zijn bezit als God hem veilig terugbrengt.</p> <p>29-30:24: Jakob gaat bij Laban wonen en voor hem werken. Hij werkt zeven jaren voor Rachel maar wordt bedrogen door Laban en krijgt Lea in haar plaats. Daarna werk Jakob nog zeven jaren voor Rachel. Jakob krijg van Lea, Rachel en hun slavinnen Zilpa en Bilha 11 zonen (Benjamin komt later).</p> <p>30:25-31: Jakob verwerft zich door list en bedrog het beste deel van de kudde van Laban. Laban wordt boos, daarom moet Jakob vluchten. Tegelijk roept God Jakob op om terug te keren naar het land van zijn vaders. Laban achtervolgt Jakob maar God verbied hem Jakob te schaden.</p> <p>32-33: Jakob keert terug maar is bang voor zijn broer Esau. Hij probeert zichzelf te redden door zijn bezit en zijn gezin te verdelen en door geschenken vooruit te sturen maar als hij hoort dat Esau met 400 man naar hem op weg is, is hij ten einde raad. Dan valt de nacht en worstelt hij de hele nacht met God. Hij komt kreupel uit de strijd maar als overwinnaar. Daarom krijgt hij zijn nieuwe naam Israël. Nu is hij klaar om Esau te ontmoeten. Esau is hem welgezind.</p> <p>35: God draagt Jakob op om naar Betel terug te keren, daar waar Hij hem verschenen is en gezegend heeft. Jakob reinigt en heiligt zichzelf en zijn gezin door alle afgoden uit hun midden weg te doen. Het gevolg is dat de schrik van God op de mensen rondom hen viel. In Betel bouwt Jakob een altaar en ontmoet God hem opnieuw, hernieuwt zijn belofte en zegen.</p> <p>36: Nageslacht van Esau.</p>	<p>28: De ladder. Jakob ziet engelen van hem opstijgen en neerdalen opeen ladder met God aan de top.</p> <p>Jakob grijpt bij zijn geboorte de hiel van Esau vast en is daarmee een hielenlichter. Heel zijn leven is Jakob bezig om met listige plannen zich de zegen en rijkdom te verwerven maar verwerft zich daarbij ook het bedrog en de bedreiging van Esau en Laban. Desondanks zet God zijn plan met Jakob door en zegent en beschermt Hij Jakob zoals Hij beloofd had. Als Jakob de controle over zijn leven aan God had overgelaten dan had zich veel ellende bespaart zoals hij aan het einde van zijn leven voor Farao moet erkennen.</p> <p>32:28 Jakob wordt Israël omdat hij met God en mensen gestreden heeft en overwonnen. Door te strijden heeft hij niet God en de mensen overwonnen maar zichzelf. Hij heeft de controle uit handen gegeven, gaat voortaan kreupel door het leven. Hij is arm van geest geworden.</p> <p>34: Dina en Sichem, een vreemd intermezzo.</p>

Hoofdstukken 37-50 Jozef	
<u>Zijn vernedering en zijn verhoging</u>	<u>Bijzonderheden</u>
<p>Jozef is de vierde generatie na Abraham. Hij is anders dan Abraham, Izaak en Jacob. God spreekt niet direct tot hem, ook niet door Engelen maar wel door dromen. God is wel aanwezig in zijn leven maar op de achtergrond. Van Jozef wordt geen zonde genoemd. Hij is daarin uniek in het oude testament (naast misschien Daniël).</p> <p>Zij leven bestaat uit twee delen: De weg naar beneden, van vaders geliefde tot slaaf, en de weg naar boven, van slaaf tot redder van de wereld en heerser over Egypte. Beide delen zijn een test van zijn karakter. Hij doorstaat zowel de vernedering als de verhoging.</p> <p>Zijn levensverhaal kun je op vier niveaus lezen: Een menselijk verhaal, een verhaal van Gods voorzienigheid, een beschrijving van een totaal integer karakter of een voorafschaduwning (een beeld) van Jezus.</p>	<p>Kern tekst Gen. 45:7: God heeft mij vooruit gestuurd om jullie te redden.</p> <p>Gen. 38: Vreemd intermezzo over Juda en Tamar toont ons het contrast tussen de volmaakte Joseph en de zonde van zijn broer(s).</p> <p>Tussen Joseph en Mozes is er een stilte van 400 jaar: De zonde van de Kanaänieten moest vol zijn. Ook moest het volk eerst een volk van slaven worden.</p>